

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6. l. p. tel. 120-76.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznosiicielem lub
poztą) miesięcznie . . . . . 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w kan-
torach wydawn. miesięcznie . 3-50 zł

Rok VII.

Kraków-Lwów, środa 27 czerwca 1934

Nr. 173 ABC

Zjazd Stow. Chrześ. Nar. Nauczycielstwa przeciw nowej ustawie uposażeniowej

WARSZAWA, 25. 6. (Tel. wł. G.). W sobotę, w drugim dniu zjazdu delegatów stowarzyszenia chrześcijańsko-narodowego nauczycieli szkół powszechnych w godzinach przedpołudniowych obradowały komisje. Popołudniu o godzinie 16 rozpoczęły się obrady plenarne, przyczem p. Kozłowski przedłożył szereg wniosków komisji prawno-służbowej, dotyczących spraw uposażeniowych i prawno-służbowych nauczycielstwa. Wnioski te zostały przez zjazd uchwalone. Między innymi powzięto uchwałę treści następującej:

„Stwierdzając, że nowa ustawa uposażeniowa spowodowała wielkie pokrzywdzenie nauczycielstwa i obniżenie jego stanowiska społecznego, zjazd domaga się przywrócenia w drodze nowelizacji zasad i przepisów ustawy uposażeniowej z r. 1923, która uwzględniła kwalifikacje, lata służby i stosunki rodzinne nauczycieli. Do czasu załatwienia tej nowelizacji, uważa zjazd za konieczną zmianę rozporządzenia rady ministrów o zaszeregowaniu nauczycieli, a mianowicie, aby nauczyciele pozostający w służbie w dniu 1 lutego 1934 r. byli zaszeregowani do odpowiedniej grupy uposażenia awansem automatycznym.

Zjazd wypowiada się przeciwko swobodnemu uznaniu władzy przy awansowaniu nauczycieli”.

W innych uchwałach zjazd domaga się wypłaty wszystkim nauczycielom dodatku mieszkaniowego, przyznania ulg kolejowych dla rodzin nauczycielskich narówni z rodzinami wojskowymi, wypłaty diet i kosztów podróży w sprawach służbowych, uregulowania kwestii stabilizacji w służbie, jawności oceny pracy, uregulowania ustawowego kwestii zaopatrywania szkół w urządzenia i pomoce szkolne, uproszczenia zbyt wybujałej biurokracji szkolnej, ożraniczenia przeniesień służbowych nauczycieli i nieobciążania nauczycieli *

Francusko-włoskie braterstwo broni

RZYM 25. 6. (PAT) W Solferino odbyła się podniosła uroczystość braterstwa broni francusko-włoskiej. Na defiladzie maszerowały wspólnie oddziały włoski i francuski.

W wygłoszonych przemówieniach podnoszono męstwo żołnierzy francuskich, którzy przyczynili się do uwolnienia ziemi włoskiej.

Bankiet na cześć prez. Lebruna

PARYŻ, 24. 6. (PAT). Ambasador Rzplitej Chłapowski z małżonką wydał bankiet na cześć prezydenta Republiki Lebrun. W bankiecie wzięli udział członkowie rządu z ministrami lotnictwa i marynarki, korpus dyplomatyczny, wyżsi urzędnicy M. S. Z. i w. in. Ze strony polskiej udział wzięli wyżsi urzędnicy ambasady polskiej oraz konsul generalny, Poznański. Po bankiecie odbył się raut, na który przybyli przedstawiciele rządu francuskiego: kolonj polskiej itp.

zw. dobrowolnymi opłatami na różne cele.

Wnioski komisji pedagogiczno-oświatowej zreferował p. Mazurski. Między innymi wypowiedziano się za zwołaniem kongresu wychowawczego oraz organizowaniem nadmiernej liczby różnych konferencji urzędowych, obciążających obecnie nauczycieli. Poza tym stwierdzono konieczność zwiększenia ilości etatów nauczycielskich w szkołach powszechnych, aby stosunek dzieci w klasie nie przekraczał 50.

W programach wszystkich przedmiotów nauczania należy podkreślać cele wychowania religijno-moralnego.

Obszerną dyskusję wywołało sprawozdanie komisji organizacyjnej, przedstawione przez p. Gładysza.

Podniesiono w dyskusji konieczność zmiany statutu Stowarzyszenia i wysyłanie wszystkim członkom bezpłatnie organu naukowego „Kwartalnika Pedagogicznego”. Sprawozdanie z komisji samopomocy koleżeńkiej przedstawił p. Kleinschmidt, zaś komisji weryfikacyjnej p. Barlik. Na wniosek komisji wyborczej w skład zarządu głównego dokonano wyborów uzupełniających 10 członków zarządu głównego, ponadto na dalsze trzecie kadencje wybrano na prezesa Stowarzyszenia dotychczasowego za-

stuszonego prezesa p. senatora Michała Sicińskiego. Na wniosek zarządu głównego walny zjazd mianował jednomyślnie członkiem honorowym Stowarzyszenia p. Michała Arcichowskiego, weterana pracy oświatowej, zasłużonego działacza w czasach przedwojennych, zwłaszcza na polu walki o szkołę polską w b. Kongresówce. Obrady zjazdowe zamknął prezes Siciński, nawołując delegatów do dalszej owocnej pracy dla dobra szkoły polskiej.

Wieczorem odbyła się wieczornica koleżeńska w bardzo serdecznym nastroju.

W niedzielę odbyła się konferencja na temat zasad religijnych i moralnych w pracy społecznej i wychowawczej nauczyciela. Odpowiednie prelekcje wygłosił ks. Mieczysław Węglewicz i ks. Adam Wyrębowski. W poniedziałek uczestnicy zjazdu zwiedzili Warszawę.

Pobyt płk. Prystora w Kownie największą sensacją dnia Przed objazdem stolic państw bałtyckich

WARSZAWA, 25. 6. (tel. wł. — G.). Bawiący od kilku dni w Kownie płk. Prystor dziś lub jutro opuścił ma stolicę Litwy.

Według krążących w kołach polity-

cznych pogłosek płk. Prystor nie uda się bezpośrednio do Warszawy, ale kolejno zwiedzi stolicy państw bałtyckich.

Pobyt płk. Prystora w Kownie według doniesień prasy litewskiej stanowi

największą sensacją dnia. Każde pojawienie się jego na ulicy czy w cukierni przyciąga ogólną uwagę.

Po aresztowaniach na G. Śląsku Negatywny wynik rewizyj domowych

WARSZAWA, 25. 6. (tel. wł. — G.). Ostatni nieskonfiskowany „Orełdownik Wielkopolski” (nr. 140) donosi o aresztowaniach, jakie nastąpiły na terenie całego woj. śląskiego wśród działaczy narodowych:

„W nocy z 16 na 17 bm. dokonano na terenie Śląska licznych aresztowań wśród działaczy narodowych. W Król. Hucie aresztowani zostali pp.: Stanisław Mianowski, ref. org. Wydz. Młodych woj. śląskiego, Leon Malinowski — prezes Powstańców Wlkp. w Król. Hucie,

Jedraszczyk — wicepr. Powstańców Wlkp., Józef Maciejewski — kier. Wydz. Młodych i zast. kierownika pow., Henryk Hajducki — kier. Wydz. Młodych w Katowicach, Leon Frackowiak, skarbnik Wydz. Młodych w Król. Hucie i II wicepr. Powstańców Wlkp., Wład. Jakubowski, członek zarządu pow. Wydz. Młodych, Jan Nędziński, b. prezes Wydz. Młodych, Dionizy Górski, b. członek zarządu pow. Wydz. Młodych. W Świętochłowicach aresztowano Zbigniewa Czechaka, kier. Wydz. Młodych

w Świętochłowicach i Młodzieniewskiego, sekretarza Wydz. Młodych. W Lipinach aresztowany został p. Wojczyński, kier. Wydz. Młodych w Lipinach. Aresztowano również p. Frankowiaka, kier. Wydz. Młodych w Chorzowie i p. Gościa, sekr. Wydz. Młodych, p. Antoniego Wasika, kier. Wydz. Młodych w Welnowcu i p. Waltera, sekr. Wydz. Mł. w Welnowcu. Wszystkich policja aresztowała po północy z soboty na niedzielę. Jedyne tylko p. Czechak i p. Maciejewski zgłosili się sami w komendzie policji, wiedząc o ich poszukiwaniu. Prawie u wszystkich zatrzymanych przeprowadzono rewizje domowe, które wypadły negatywnie. 6 zatrzymanych w Król. Hucie oraz w wszystkich innych miejscowościach zwolniono we wtorek rano, pp. Malinowski i Maciejewskiego w godzinach popołudniowych. Zatrzymano i odstawiono do dyspozycji władz sądowych p. inż. Stanisława Mianowskiego, młodego i powszechnie cenionego kierownika ruchu młodych, a zarazem referenta organizacyjnego woj. śląskiego”.

Silne echo wystąpienia v. Papena

BERLIN 25. 6. (PAT) Wystąpienie wicekanclerza Papena wywołuje w dalszym ciągu w całym Niemczech znamiennie echo.

Na kongresie partii narodowo-socjalistycznej w Essen wygłosił przemówienie minister propagandy Goebbels, który oświadczył: „Dotychczasowy przebieg rewolucji niemieckiej znowy różni narodowych socjalistów, jak i cały naród niemiecki. Rewolucja ta jednak mogła przybrać zupełnie inne formy”. Minister nie chce idealizować sytuacji, ale daleki jest również od pesymizmu. Wrogowie narodowego socjalizmu nie zniknęli, ale czekają tylko na swą godzinę. Szukać ich należy nie wśród robotników, lecz w kołach „dystygowanych panów”, traktujących narody socjalizm tylko jako zjawisko przejściowe. Panowie ci występują pod różnymi postaciami. Raz jako oficerowie rezerwy następują jako intelektualści, dziennika-

rze lub duchowni. Narodowi socjaliści nie myślą z nimi dyskutować, ale naród musi zrozumieć, że jest to ta sama klika, która istniała przed wojną. W chwili wybuchu rewolucji przyszli oni do narodowych socjalistów, ale widząc, że nie przyjęto ich z otwartymi ramionami, uprawiają opozycję. Prawo do krytyki posiada jedynie partja narodowo-socjalistyczna. Krytyka powinna być wyrażana nie przed forum publicznym, lecz w kołach, które mogą temu zaradzić. Kto tego nie potrafi, nie powinien zabierać głosu.

Omawiając linje polityki zagranicznej Niemiec minister oświadczył, iż narodowi socjaliści musieli zastosować nowe metody chcąc rozzerwać pierścień otaczający Niemcy. Wizyty w Wenecji i w Warszawie doprowadziły do nawiązania bezpośrednich stosunków z temi narodami.

Aresztowanie studentki

WARSZAWA, 25. 6. (tel. wł. — G.). Nocy dzisiejszej funkcjonariusze policji śledczej i mundurowej wkroczyli do mieszkania Janiny Galotówny, studentki Uniwersytetu Warszawskiego i przeprowadzili rewizję.

Znaleziono cały szereg broszur oraz ulotek m. l. tendencyjnie przedstawiających morderstwo min. Pierackiego. Galotównę sprowadzono do urzędu śledczego, gdzie została osadzona w areszcie.

Z LISTÓW DO REDAKCJI

O normalizacji zeszytów

Z kół zainteresowanych otrzymaliśmy następujące uwagi:

Od kilku dni pojawiają się od czasu do czasu na łamach prasy wiadomości, które wywołują chaos.

Otóż stwierdzić należy, iż normalizację zeszytów dla szkół ludowych, uchwalono postanowieniem Ministr. Oświaty z 17. V. 1932 i to postanowienie ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. Nr. 3, pozycja 28, z tem, że normalizacja ma być przeprowadzona w roku 1934 i 1935. W Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. Nr. 3, z dnia 30. 5. 1934 r. wprowadzono w życie uchwałę odnośnie normalizacyjnych zeszytów dla szkół ludowych.

Po tem oficjalnem stwierdzeniu wprowadzenia normalizacyjnych zeszytów, nie ma żadnego oficjalnego stwierdzenia, lub rozporządzenia, że normalizacja została wstrzymana.

Ażby biedniejszym uczniom uprzyścić zakupywanie zeszytów, jak również kupiectwu umożliwić wysprzedaż starych zapasów, jest dopuszczony w roku szk. 1934/35 stary format zeszytów (nieznormalizowany). Prócz tego wytwórcy zeszytów w porozumieniu z odnośnymi czynnikami, wprowadzili nowy typ znormalizowanego zeszytu 8 kartkowego, który w detalicznej sprzedaży kosztować będzie 6 groszy.

W artykułach prasowych zaznaczono, że przyczyną wysokiej ceny na zeszyty są: nieproporcjonalnie wysokie zarobki fabrykantów, przyczem bezkrytycznie stawiano ceny starego formatu, obok ceny nowego.

Cechą starego formatu zeszytu jest: cienki po 60 gr. papier średniej jakości, o ciemnym odcieniu, cienka 60 gr. okładka, zeszyt zawiera 10 wzgl. 12 kart i jest bez bibuły.

Nowy znormalizowany zeszyt jest większego formatu, jest zrobiony z papieru 80 gr. jasnobiałego, a przez to dziecko będzie mogło pisać na obu stronach, nie tak, jak na poprzednim typie, tylko na jednej stronie, okładka jest 90 gr. wzgl. 110 gr., zeszyt zawiera 16 kart i posiada kartkę dobrej 100 gr. bibuły.

To małe zestawienie jest dla fachowca zupełnie przejrzyste i taki fachowiec nie potrzebuje długo obliczać, iż nowy zeszyt musi kosztować dwa razy drożej, jak stary.

Z dotychczasowego można wnosić, iż komuś specjalnie zależy na tem, ażeby w fabrykacji zeszytów wprowadzić chaos, i ażeby tak fabrykant, jak i kupcy branży papierowej, nie byli przygotowani na sezon szkolny 1934/35.

KURJER SPORTOWY

Kpt. Ruciński na drugim miejscu w Akwizgranie

W niedzielę rozpoczęły się w Akwizgranie zawody hipiczne z udziałem jeźdźców polskich. Zawody nie miały charakteru międzynarodowego. Drużyna polska i węgierska wzięły w nich udział jako goście.

W konkursie o nagrodę jubileuszową po dodatkowej rozgrywce zwyciężył Węgier Platthy. Kpt. Ruciński na Roksanie zajął drugie miejsce. Inni jeźdźcy

polscy znaleźli się na dalszych miejscach.

Legia mistrzem piłki wodnej

WARSZAWA. W sobotę i w niedzielę rozegrano w Warszawie dalsze mecze w piłce wodnej o mistrzostwo ligi — watterpolowej. Z powodu zawieszenia katowickiego EKS, Cracovia i Legia zdo-

Sport wioślarski jest w Niemczech szeroko rozpowszechniony. Na zdjęciu widzimy ostatnie regaty klubów berlińskich w Grünau, którym przyglądały się ciekawie tłumy publiczności.

Najnowszy sport wodny w Kalifornii, polegający na tem, żeby zepchnąć przeciwniczkę do wody. Miła zabawka — tylko kćc może sobie na nią pozwolić?

byli po 2 pkt. walk-overem, osiągając stosunek bramek 5:0. W rozgrywce pomiędzy Legią i Cracovia, zwyciężyła drużyna warszawska w stosunku 3:2 (2:1). Gra była ostra i brutalna. Legia była lepsza technicznie i szybsza.

MEBLE

pierwszorzędne wykonanie. Jadalnie, Sympialnie, Gabinet, Pokoje kombinowane, Tapczany, Kluby, nowoczesne fotele, materace i dekoracja wnętrza po cenach niebywale niskich poleca Wiedeńska wytwórnia JANA ORTNERA LWÓW, SYKSTUSKA 41 — Telefon 92-79-1055

PRAWDZIWY HOROSKOP

A. WOMONTH

dla każdego naukowo opracowany przez słynnego grafologa-astrologa Wemontha. Napisz, podając datę urodzenia, dowiesz się, jakie czeka Cię zmiany. Czy i kiedy masz powodzenie w sprawach finansowych, grze i miłości — wszystko, na czym Ci zależy. Określa charakter, zdolności prze-

Grafolog-astrolog znaczenie. Wskaże na podstawie astrologii, szesnastoletnie okresy czasu. Na do 30 loterii klasowej, gdzie można takowe nabyć. Na koszty załączyć 1 zł znaczki pocztowe. Osobiste przyjęcia codziennie. Kraków, Piłsudskiego 21. K1217

Solidna i tania wytwórnia

SIATEK od 45 gr. mtr

Siatka z dodatkami od 70 gr.
Kompletne ogrodzenie od 2 zł.
Wkładki stalowe do łóżek od 16 zł.

M. WIECER, Lwów, Polczyńska 24 — tel. 15-81.

Tel. 54-63.

Zygmunt KUZNIEWICZ

Bandażysta i ortopedysta

Lwów, ulica Gródecka l. 2 b.

Poleca własnego wyrobu sztuczne nogi i ręce, aparaty i gersety ortopedyczne, prostotrymacze, opaski przepuklinowe, pasy brzuszne, oraz bandaże wazelkiego rodzaju. 1199

Dla Pań usługa damska.

JAN SZELIGA

41

ZBRODNIARZ I MASKA

CZĘŚĆ II.

SZARY KŁOSZYK

W pół godziny później Tatar wraz z wywiadowcą i z psem policyjnym przybył na ulicę Kuźniczą. Była to mała uliczka, na obwodzie miasta, i Tatar liczył na to, że pies, któremu dał do powąchania krawat Jankowiaka, może wpadnąć przypadkiem na jego ślad, wobec tego, że przechodnie byli tu naogół czemś rzadkiem.

Pies, prowadzony przez wywiadowcę na długiej smyczy, zaczął biegać po ulicy w różnych kierunkach. Wreszcie, znizywszy głowę ku ziemi, ruszył szybko za jakimś śladem.

— Tak to wygląda, jakby nasz ptaszek niedawno tędy przechodził — rzekł wywiadowca.

Pies bez wahania skierował się do jednego z domów i po schodach wybiegł na pierwsze piętro. Znajdowało się tam troje drzwi. Pies stanął przed środkowymi i zaczął do nich drapać. Tatar zapukał do drzwi. Ale w środku nic się nie poruszyło. Zapukał drugi raz, głośniejsze cisza za drzwiami trwała dalej. Naciśnięcie klamki i drzwi otworzyły się. Oczom Tataru ukazał się nieduży, jasny pokój o skromnem umeblowaniu.

Na ziemi, przed stołem stojącym w środku pokoju, leżał jakiś mężczyzna z twarzą zwróconą na dół. Tatar spojrzał na okno szeroko otwarte i zawahał się przez moment, podszedł do leżącego. Uniósł jego głowę ku górze i drgnął; twarz zmarłego, na którą patrzył była sina i obrzęknięta, poznał ją jednak zaraz: przed nim leżała, ciepłe jeszcze, zwłoki młodego człowieka, który zaczepił go dziś na ulicy...

— Nie żyje? — spytał wywiadowca.

— Tak, niech pan, pójdzie do najbliższego telefonu i zawiadomi o tem komisarza Krajewskiego — rzekł Tatar.

Zamknął drzwi za wywiadowcą i rozejrzał się po pokoju. Na lewo były drzwi, prowadzące widocznie do reszty mieszkania. Tatar otworzył je: był za nimi tylko jeden pokój, umeblowany podobnie jak pierwszy.

Pochylił się nad zmarłym i przeszukał jego kieszenie, znalazł jedynie chustkę do nosa, skórzaną papierośnicę i zapalki. Prawa dłoń zmarłego obejmowała kilka papierosów. Te same papierosy były też rozsypane na stole, obok którego leżały zwłoki i parę ich walało się po podłodze. Obok papierosów stał na stole jakiś duży pakiet, zawinięty w cienki, porowaty i rozdarty w paru miejscach papier. Tatar rozwinął go ostrożnie i... gwizdnął przez zęby: ujrzał zwykłe, galwaniczne ogniwo, do którego, z boku był umocowany mały, szary kłoszyk... pusty zupełnie, tak jak i tamte w willi Stokrótki. Obejrzał go uważnie. I tutaj, prąd elektryczny był odprowadzony od ogniwa do kłoszyka przy pomocy cienkich drutów, przebiegających jego ściany. Na ścianie ogniwa znajdowała się mała dźwignia przez przesunięcie której włączało się prąd do kłoszyka. Grała ona zatem tu tę samą rolę co w willi guziki elektryczne na korytarzu.

— Więc jednak zbrodnia! tu... i tam, w Pieszkowie! — pomyślał.

Twarz mu steżała, a zacięte usta przybrały ostry, niezłomny wyraz, kiedy patrzył na zwłoki młodego człowieka.

Niezawsze był rad z tego, że został detektywem, ale w takich chwilach, gdy wiedział, że musi pochwytać ohydny, przebiegłego mordercę — a ufał, że dokona tego — czuł, że kocha swój zawód. Lecz podwójną goryczą napawała go w tej chwili myśl, że gdyby nie odłożył wczoraj, do następnego dnia, odszukania Jankowiaka, to może potrafiłby uchronić go przed śmiercią.

Policja stwierdziła, w ciągu paru godzin że zwłoki, znalezione przez Tataru w domu przy ulicy Kuźniczej, były rzeczywiście — jak to detektyw twierdził —

zwłokami elektromontera Mieczysława Jankowiaka. Okazało się przytem, że mieszkanie przy ulicy Kuźniczej było wynajęte na nazwisko Józefa Kręgielskiego. Gospodarz podał, że Kręgielski, wynajmując je trzy tygodnie temu, oświadczył, że mieszka na wsi, ale często w interesach przyjeżdża do R. i dlatego musi mieć tu mieszkanie. I rzeczywiście, tylko czasami pojawiał się on potem na ulicy Kuźniczej, a od 4-ch czy 5-ciu dni nikt go tam już nie widział. Był on dość tegim mężczyzną, wzrostu średniego; miał ciemne włosy i dużą brodę — rzecz niezwykła w R., gdzie wszyscy prawie chodzili wygoleni. Wogóle był cały obrośnięty, jak twierdził dozorca domu. Gości u siebie naogół nie przyjmował.

Od kiedy bywał u niego Jankowiak, nie dało się ustalić. W każdym razie w kamienicy nikt go nie zauważył.

Gdy na drugi dzień po śmierci Jankowiaka, Tatar przybył do gmachu policji, dyżurny urzędnik oznajmił mu, że komisarz Krajewski oczekuje go niecierpliwie.

— Mam już protokoły obu sekcji! — zawołał z ożywieniem komisarz, gdy tylko Tatar stanął na progu jego biura. I podał Tatarowi dwa duże arkusze.

„Przyczyną śmierci stał się silny obrzęk krtani, który musiał spowodować uduszenie się w ciągu bardzo krótkiego czasu“ — brzmiało orzeczenie sądu — lekarskie, jednakże dla obojga zmarłych.

Tatar spojrział na komisarza, który ściągnął brwi i pokręcił głową.

— Naturalnie pan jest teraz pewny, że to jest zbrodnia? — spytał Tatar.

— Jestem pewny — rzekł spokojnie Tatar.

— Trudno nie przyznać, że jest to dziwny zbieg okoliczności taka sama śmierć pańny Drzewieckiej i elektromontera, który zakładał światło w jej pokoju — mówił komisarz — ale niech pan zwróci uwagę na to, że orzeczenie lekarskie bynajmniej nie stwierdza, żeby ten obrzęk krtani był spowodowany przez coś C. d. n.

